

Emmeloord, 28 oktober 2025.

## Onderwerp

Beleidsplan Recreatie en Toerisme 2026-2030

## Advies raadscommissie

[...]

---

Aan de raad.

**Status: ter besluitvorming**

## Voorgesteld besluit

1. Het beleidsplan Recreatie & Toerisme vast te stellen;
2. Een incidenteel budget van € 200.000 voor het jaar 2026 beschikbaar te stellen ter uitvoering van het beleidsplan Recreatie en Toerisme;
3. De 4<sup>e</sup> wijziging van de Programmabegroting 2026-2029 vast te stellen
4. Voor de jaren 2027 t/m 2030 de benodigde structurele middelen voor de realisatie van het beleidsplan Recreatie en Toerisme te betrekken bij de integrale afweging die plaatsvindt bij de (concept)perspectiefnota 2027-2030 en de primitieve ramingen in de programmabegroting 2027-2030.

## Doelstelling

Via het beleidsplan Recreatie & Toerisme invulling geven aan deelopgave 12 van de omgevingsvisie Noordoostpolder.

## Beleidsreferentie

- Omgevingsvisie Noordoostpolder  
*Recreatie en toerisme actief stimuleren*

Investeren in recreatie en toerisme heeft directe positieve invloed op het welzijn en de welvaart van inwoners, want recreatie en toerisme dragen bij aan een vitale samenleving, een vitale economie en een prettige leefomgeving.

- Programmaplan Leefbaarheid & Wonen  
*We bieden ruimte voor toerisme en recreatie*

We bieden ruimte voor initiatieven voor dag- en verblijfsrecreatie. Daarnaast creëren we mogelijkheden voor kleinschalige recreatie, agrarische nevenactiviteiten en plattelandstoerisme, erfuutbreiding. We verbeteren de ontsluiting van het landschap door recreatieve fysieke voorzieningen zoals fiets- en wandelroutes en maken het verhaal van de Noordoostpolder beter zichtbaar en beleefbaar in het landschap. Ook ontwikkelen we meer watergebonden recreatie. We werken samen met lokale ondernemers en organisaties om een gevarieerd aanbod van toeristische en recreatieve activiteiten te realiseren, die zowel bewoners als bezoekers aanspreken.

- Programmabegroting 2025-2028

### *1.8 We maken van de Noordoostpolder een aantrekkelijker gebied om te recreëren*

We stellen een Visie op recreatie & toerisme op en gaan aan de slag met de bijbehorende uitvoeringsagenda.

## Inleiding

De Noordoostpolder ontwikkelt zich tot een bruisende gemeente waar genoeg te doen is voor jong en oud. Dat is waar het college op basis van het coalitieakkoord 2022-2026 aan werkt. De ambitie vraagt om een actieve rol van de gemeente. Zo is het ook door u als raad vastgelegd in de Omgevingsvisie Noordoostpolder. Deelopgave 12 van de omgevingsvisie spreekt uit dat recreatie en toerisme in gemeente Noordoostpolder actief uitgebreid wordt. En dat doen we niet voor niets, want investeren in recreatie en toerisme heeft een directe positieve invloed op het welzijn van inwoners, ondernemers en

bezoekers. Het college wil recreatie en toerisme de komende jaren verder ontwikkelen als belangrijke drager van een vitale economie, een sterke samenleving en een aantrekkelijke leefomgeving. Niet als doel op zich, maar als middel om samen te bouwen aan een gemeenschap waarin het prettig wonen, werken én recreëren is.

Om hier vorm en inhoud aan te geven is het beleidsplan Recreatie & Toerisme opgesteld. In het beleidsplan staan de volgende speerpunten centraal:

**1. De Noordoostpolder is een unieke beleving!**

Onze gemeente is een icoon van de Nederlandse waterbouwkunde en planmatige inrichting. Tegelijkertijd herbergt onze polder bijzondere plekken met een rijk verleden. Daarmee is de Noordoostpolder uniek en onderscheiden we ons van andere gemeenten. De verhalen van de Noordoostpolder verdienen meer zichtbaarheid en beleving.

**2. Ondernemerschap is de motor voor gastvrijheid!**

De Noordoostpolder is gebouwd door pioniers en die pioniersgeest leeft nog steeds. Recreatieondernemers zijn vaak letterlijk aan het pionieren, waarbij soms hindernissen overwonnen moeten worden. Van innovatieve verblijfsconcepten tot verrassende dagrecreatie: ondernemerschap is de motor achter een gastvrije, bruisende en toekomstbestendige polder. We bieden recreatieondernemers ruimte om te ondernemen.

**3. De Noordoostpolder is een sterk merk!**

De polder herbergt unieke verhalen en verrassende bestemmingen, maar het is nog onvoldoende bekend. Het recreatief aanbod van de Noordoostpolder verdient een podium. Door de polder te positioneren als een onderscheidende en aantrekkelijke bestemming, maken we ons gebied zichtbaar voor een breed publiek, zowel voor inwoners als bezoekers.

In het beleidsplan is een uitvoeringsprogramma toegevoegd. Via 19 acties wordt invulling gegeven aan de speerpunten en daarmee worden de ambities gerealiseerd. Voor de uitvoering van het beleidsplan is budget nodig. Enerzijds zijn er extra middelen nodig om de huidige activiteiten te kunnen blijven doen, maar daarnaast ook om ambities te realiseren.

*Incidentele middelen*

Voor het jaar 2026 wordt voorgesteld om voor de uitvoering van het beleidsplan Recreatie & Toerisme in 2026 incidentele middelen aan te wenden ten laste van de vrije ruimte binnen de reserve beleidsplan. Op deze manier kan gestart worden met de uitvoering van het beleidsplan.

*Structurele middelen*

Voor de jaren 2027 tot en met 2030 zullen de benodigde structurele middelen voor het uitvoeren van het beleidsplan betrokken worden bij het integrale besluitvormingsproces van de perspectiefnota 2027-2030. De middelen die nodig zijn voor reguliere beheer- en onderhoudstaken voor de reeds gerealiseerde en nog nieuw te realiseren recreatieve voorzieningen zullen meegenomen worden onder de noemer areaaluitbreiding bij de primitieve ramingen in de programmabegroting 2027-2030. Het aanvragen van structurele middelen valt buiten dit voorstel.

Dit voorstel gaat over het vaststellen van het beleidsplan Recreatie & Toerisme en de aanvraag voor incidentele middelen voor uitvoeringsjaar 2026.

**Argumenten**

**1.1 In het coalitieakkoord is afgesproken om een actieve rol in te nemen om recreatie te ontwikkelen**

In het coalitieakkoord 2022-2026 spreekt het college de ambitie uit om de Noordoostpolder te ontwikkelen tot een bruisend gebied waar ondernemers zich graag vestigen en waar genoeg te beleven is voor jong en oud. Het college wil een actieve rol innemen om de mogelijkheden van recreatie en toerisme voor inwoners en bezoekers te ontwikkelen. Er moeten meer mogelijkheden komen voor (nacht)horeca, evenementen, cultuur en recreatieve activiteiten. Verder wil het college het unieke verhaal vertellen van de ontstaansgeschiedenis van de Noordoostpolder. Via dit beleidsplan wordt gewerkt aan een deel van deze ambities.

**1.2 Het beleidsplan geeft invulling aan de ambities voor recreatie en toerisme in de Omgevingsvisie Noordoostpolder**

Met het vaststellen van de Omgevingsvisie Noordoostpolder door de raad in september 2024 is richting gegeven aan de inzet van de gemeente op het gebied van recreatie en toerisme. Via deelopgave 12 is een concrete opdracht geformuleerd: 'We breiden vrijetijdseconomie (recreatie en

toerisme) actief uit'. Met dit beleidsplan wordt vorm en inhoud gegeven aan de deelopgave van de omgevingsvisie.

### *1.3 Het beleidsplan sluit aan op het Programmaplan Leefbaarheid en Wonen*

Het doel van het programma Leefbaarheid en Wonen is het bouwen aan een toekomstbestendige samenleving, waarbij het bouwen van woningen hand in hand gaat met het investeren in de leefbaarheid. In het programmaplan is vastgelegd dat er ruimte geboden wordt aan initiatieven voor dag- en verblijfsrecreatie, mogelijkheden creëren voor kleinschalige recreatie, agrarische nevenactiviteiten, plattelandstoerisme en erfuitbreiding. Verder wordt de ontsluiting van het landschap verbeterd door recreatieve fysieke voorzieningen zoals fiets- en wandelroutes en wordt het verhaal van de Noordoostpolder zichtbaar en beleefbaar gemaakt in het landschap. De genoemde ambities en doelen zijn verwerkt in dit beleidsplan.

### *1.4 U heeft als raad gevraagd om een visie op recreatie & toerisme te ontwikkelen*

In de Programmabegroting 2025-2028 is binnen programma 3 'Economische Ontwikkeling' onder 1.8 opgenomen dat in 2025 een visie op recreatie & toerisme opgesteld wordt met een bijbehorende uitvoeringsagenda. Met dit beleidsplan wordt invulling gegeven aan de opdracht van de raad.

### *1.5 U bent als raad bevoegd om het beleidsplan vast te stellen*

Het beleidsplan bevat kaders en richting voor de uitvoering van ambities op gebied van recreatie en toerisme in gemeente Noordoostpolder. De raad is bevoegd om het beleidsplan vast te stellen.

### *1.6 Een veranderende visie op recreatie en toerisme vraagt om actueel beleid*

De visie op recreatie en toerisme in Nederland is de afgelopen jaren sterk aan het veranderen. Waar vroeger vooral bezoekers van buiten de gemeente centraal stonden, ligt de nadruk nu veel meer op de bijdrage van recreatie aan de brede welvaart voor inwoners en ondernemers. Er is meer aandacht voor het bieden van kwalitatieve recreatieve mogelijkheden voor inwoners, waar ook bezoekers gebruik van kunnen maken. Deze benadering vraagt om actueel beleid, via dit beleidsplan geeft u hier invulling aan.

### *1.7 Beleid geeft duidelijkheid*

Met dit beleidsplan geeft u duidelijkheid aan inwoners, ondernemers en organisaties en ook aan onszelf. Want met dit beleidsplan laat u zien hoe u aankijkt tegen recreatie en toerisme in de Noordoostpolder. Wat zijn de ambities en speerpunten en op welke manier willen we daar uitvoering aan geven.

### *1.8 Het beleidsplan is opgesteld op basis van uitgebreid onderzoek*

Het beleidsplan is gebaseerd op diverse bouwstenen. Er is deskstudie gedaan naar feiten, cijfers, trends, ontwikkelingen en bestaand beleid. Een onderzoeksbureau heeft een marktanalyse uitgevoerd naar vraag en aanbod van dag- en verblijfsrecreatie in de Noordoostpolder. Er zijn brede dialoogbijeenkomsten georganiseerd met de recreatiesector en via tien verdiepende interviews met vertegenwoordigers van relevante organisatie is extra informatie verkregen. Inwoners zijn bevraagd via het burgerpanel en een online enquête op sociale media. Alle input heeft geleid tot goed onderbouwde bouwstenen voor het beleidsplan.

### *2.1 Voor het realiseren van de ambities en de realisatie van het uitvoeringsprogramma is budget nodig*

Binnen programma 3 'Economische Ontwikkeling' van de gemeentelijke begroting zijn structurele middelen beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van recreatie en toerisme. Deze middelen zijn verdeeld in twee onderdelen:

- Een subsidiedeel voor destinatie en gebiedspromotie ter grootte van ca. € 85.000;
- Een werkbudget voor toeristische ontwikkeling ter grootte van ca. € 87.000.

Daarnaast wordt het budget 'openbaar groen en (openlucht) recreatie' binnen programma 1 'Fysieke leefomgeving' gedeeltelijk ingezet voor beheer en onderhoud van recreatieve voorzieningen.

### *Driekwart van de middelen is bestemd voor structurele lasten*

Grofweg driekwart van de beschikbare middelen is ingevuld met structurele lasten. Bijvoorbeeld de inzet en uitvoering van Visit Noordoostpolder, beheer van de website [www.visitnoordoostpolder.nl](http://www.visitnoordoostpolder.nl), realisatie van de toeristische kaart en een bijdrage aan het waterschap voor recreatief medegebruik van de beheerspaden. Er is jaarlijks circa € 40.000 vrij besteedbaar budget om invulling te geven aan

ambities, zoals het op peil houden van het fietsknooppuntennetwerk, realiseren informatievoorziening, het realiseren van doorkijkpanelen, de pilot met fietsdeelmobiliteit en dataonderzoek. Door inflatie en stijgende uitvoeringskosten is het huidige structurele budget niet langer toereikend om bestaande activiteiten in de huidige vorm te blijven uitvoeren. Ter illustratie: afgelopen jaar hebben we de inzet van Visit Noordoostpolder afgeschaald om binnen het budget te kunnen blijven.

#### *Er is aanvullend budget nodig*

Een deel van de acties in het beleidsplan kan vanuit reguliere structurele middelen gedekt worden. Echter, om de ambities uit het beleidsplan te realiseren zijn aanvullende middelen nodig. In het beleidsplan is dit voor 2026 geraamd op € 200.000. Het bedrag is onderverdeeld in drie posten. Voor elke post geldt dat er voor 2026 incidentele middelen gevraagd worden. In dit voorstel wordt geen besluit genomen over inzet van structurele middelen, zoals toegelicht in de inleiding.

##### 1. Werkbudget toeristische ontwikkeling

Het werkbudget wordt ingezet voor het op peil houden van het huidige recreatieve voorzieningenniveau en om invulling te geven aan de ambities en acties vanuit het beleidsplan.

##### 2. Beheer en onderhoud van recreatieve voorzieningen

Na de realisatiefase is de gemeente verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van recreatieve voorzieningen. Denk bijvoorbeeld aan schoonmaak, herstelwerk (bij vandalisme), renovatie en vervanging van de toeristische overstappunten (TOP's), informatievoorziening bij de stranden, doorkijkpanelen, bankjes en picknicktafels, kano- en vissteigers en andere belevingselementen.

##### 3. Regeling voor recreatieve voorzieningen op grond van derden

Veel recreatieve voorzieningen en infrastructuur zijn of worden gerealiseerd op openbaar toegankelijke gronden van derden, zoals bos- en natuurgebieden en dijken. Daarnaast willen we het agrarisch landschap toegankelijk maken via recreatief medegebruik, bijvoorbeeld met paden langs akkers of op landgoederen. Hiervoor zijn we afhankelijk van medewerking van terrein beherende organisaties, grondeigenaren en pachters. Om recreatieve voorzieningen en infrastructuur op grond van derden te kunnen realiseren en behouden stellen we een regeling op.

#### *3.1 Voor de incidentele middelen voor 2026 is een wijziging van de programmabegroting 2026-2029 nodig*

De programmabegroting 2026-2029 is in november door u vastgesteld. Voor het beschikbaar stellen van de middelen in 2026 is een wijziging van de programmabegroting nodig.

#### *4.1 Het beschikbaar stellen van structurele middelen wordt op een later moment integraal afgewogen*

Het beschikbaar stellen van de benodigde middelen voor de uitvoering van het beleidsplan Recreatie & Toerisme in de jaren 2027 tot en met 2030 wordt betrokken bij de integrale afweging die plaatsvindt bij de (concept)perspectiefnota 2027-2030 en de primitieve ramingen in de programmabegroting 2027-2030.

### **Kanttekeningen**

#### *1.1 Voor de uitvoering van het beleidsplan zijn we op onderdelen afhankelijk van medewerking van derden*

In de voorbereiding van het beleidsplan zijn veel maatschappelijke partners betrokken. Er is breed draagvlak voor de ambities en acties in het beleidsplan. Toch blijft de daadwerkelijke realisatie van beleidsdoelen deels afhankelijk van medewerking van derden, zoals terrein beherende organisaties, recreatieondernemers initiatiefnemers en grondeigenaren/pachters.

#### *2.1 Wanneer u geen of minder incidentele middelen beschikbaar stelt moet het ambitieniveau afgeschaald worden*

Het beleidsplan is een uitwerking van de ambities van de raad die vastgelegd zijn in de Omgevingsvisie Noordoostpolder, het programmaplan Leefbaarheid en Wonen, ambities in de perspectiefnota's van afgelopen jaren en diverse aangenomen moties. De benodigde middelen zijn een randvoorwaarde. Als u geen of minder middelen beschikbaar stelt moet het ambitieniveau van de raad afgeschaald worden en moet het beleidsplan Recreatie & Toerisme herzien worden.

#### *4.1 Het integrale besluitvormingsproces voor de perspectiefnota en de programmabegroting biedt geen garantie op middelen*

In het raadsvoorstel worden uitsluitend incidentele middelen aangevraagd voor 2026, zodat gestart kan worden met de uitvoering van het beleidsplan. Voor de uitvoering van een aantal acties in het

beleidsplan is structureel budget nodig, bijvoorbeeld bij het aangaan van samenwerkingen met derden of reguliere beheer- en onderhoudstaken van nieuwe recreatieve voorzieningen. De structurele middelen zijn niet beschikbaar binnen het huidige budgettaire kader en moeten integraal afgewogen worden bij het proces rondom de eerstvolgende perspectiefnota of ten aanzien van regulier beheer en onderhoud meegenomen worden onder de noemer areaaluitbreiding bij de primitieve ramingen in de programmabegroting 2027-2030. Dit betekent dat we geen meerjarenafspraken en overeenkomsten met derden kunnen vastleggen voordat u hier structurele middelen voor heeft bestemd.

### **Participatie**

Er heeft een uitgebreid participatieproces plaatsgevonden. Via een themabijeenkomst is het college van burgemeester en wethouders geconsulteerd en is de richting bepaald. U bent als raad betrokken via een beeldvormende sessie in de commissie BFE. Er hebben twee dialoogbijeenkomsten plaatsgevonden met een brede groep belanghebbenden uit de sector, waarbij ook raadsleden uitgenodigd waren. Er heeft inwonersparticipatie plaatsgevonden door middel van een online vragenlijst via het burgerpanel en sociale media. Verder hebben we via tien verdiepende interviews met vertegenwoordigers van relevante organisaties extra informatie verkregen. En ten slotte is er uitgebreide interne afstemming geweest via een klankbordgroep vanuit diverse beleidsterreinen en afdelingen, om raakvlakken te verkennen en een integrale aanpak te bevorderen.

### **Planning/uitvoering**

Na besluitvorming door de raad wordt uitvoering gegeven aan het beleidsplan. De verantwoording van de resultaten vindt regelmatig plaats via de reguliere planning- en controlcyclus.

### **Bijlagen**

- Beleidsplan Recreatie & Toerisme Noordoostpolder 2026-2030
- [Omgevingsvisie | Gemeente Noordoostpolder](#)
- [Programmaplan Leefbaarheid en Wonen](#)

Het college van burgemeester en wethouders,  
de secretaris,                      de burgemeester,

Portefeuillehouder       : dhr. H. Wijnants  
Steller                       : dhr. H.T. Romkes, 06-48 13 46 46, [h.romkes@noordoostpolder.nl](mailto:h.romkes@noordoostpolder.nl)

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 4 november 2025, no. 25.0001929;

gelet op artikel 189 en 192 van de gemeentewet,

B E S L U I T:

1. Het beleidsplan Recreatie & Toerisme vast te stellen;
2. Een incidenteel budget van € 200.000 voor het jaar 2026 beschikbaar te stellen ter uitvoering van het beleidsplan Recreatie en Toerisme;
3. De 4<sup>e</sup> wijziging van de Programmabegroting 2026-2029 vast te stellen
4. Voor de jaren 2027 t/m 2030 de benodigde structurele middelen voor de realisatie van het beleidsplan Recreatie en Toerisme te betrekken bij de integrale afweging die plaatsvindt bij de (concept)perspectiefnota 2027-2030 en de primitieve ramingen in de programmabegroting 2027-2030.

Aldus besloten in de openbare vergadering  
van 15 december 2025.

De griffier, de voorzitter,